

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Laikā no 2011. gada 21.-26. jūnijam LVMI Silava pētnieks, Dr. silv. **Toms Zālītis** apmeklēja *European National Forest Inventories* (ENFIN) rīkoto sanākumi par MSI datu saskaņošanu un apstiprināšanu, kas norisinājās Isprā, Itālijā. Dalība sanāsmē tika apmaksāta no ERAF 2.1.1.2 aktivitātes „Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem zinātnē un tehnoloģijās” LVMI Silava īstenotā projekta „Atbalsts LVMI Silava starptautiskajai sadarbībai, atpazīstamībai un konkurētspējai” kongresu un konferenču apmeklējumiem paredzētā budžeta.

Kā galvenais pasākuma apmeklēšanas iemesls minams fakts, ka LVMI Silava jau vairākus gadus veiksmīgi sadarbojas ar ENFIN (*European National Forest Inventories Network*). Uz doto brīdi kā galvenais sadarbības rezultāts uzskatāms ietvarprogrammas E-Forest līgums (*Framework Contract*), kura ietvaros ES valstis apmainās ar mežu statistiskās inventarizācijas datiem zinātnisko mērķu realizācijai, turpina COST E43 akcijas laikā aizsākto datu harmonizēšanu, kā arī piedāvā augstas kvalitātes MSI informāciju, ko izmanto ES ziņojumos par mežu stāvokli Eiropā un pasaulē.

Pasākuma ievaddaļā JRC pārstāvji iepazīstināja ar datu validācijas metodiku, kas izmantota 2010.gada Eiropas mežu kartes validācijai. Līdzīga metodika izmantota arī Francijas MSI institūta datu priekšvalidēšanā, lai testētu E-Forest datu platformas darbību.

Būtībā, prezentācijas laikā tika atklātas sekojošas sistēmas nepilnības:

1. „Veco” ES valstu dati ir vieglāk harmonizējami un to parauglaukumu tīkls labāk iekļaujas JRC piedāvātajā datu apstrādes sistēmā.
2. Krasas atšķirības uzrādās, salīdzinot kartes pikseļu un MSI datu atbilstību Skandināvijā un Dienvideiropas valstīs. To būtu iespējams izskaidrot ar meža nogabalu fragmentāciju, kuras rezultātā, MSI datu pikselis „nesakrīt” ar meža kartes pikseli.
3. Valstīs ar zemu mežainumu statistiski maz parauglaukumu dati ir sakrituši ar JRC izstrādātās metodikas pamatnostādņēm, kas noved pie neatbilstībām.
4. Valstīs, kuras MSI izmanto RS jeb attālināto izpēti, bieži tiek nenovērtēta meža jaunaudžu daļa, kuru bieži ir problemātiski novērtēt, neapmeklējot parauglaukumu dabā.

Secināts, ka nepieciešama padziļināta dalībvalstu piegādāto metadatu analīze, lai varētu precīzāk identificēt problēmas un izstrādāt ieteikumu, kā nākotnē novērst pamanītās nepilnības. Piemērs tam būtu domēnu un dažādu citu parametru izvēles pamatotība. Darbu vadīs Adrians Lancs (*Adrian Lanz*), to paredzēts veikt līdz 2011. gada septembra vidum, kad valstis, visticamāk, vēlreiz augšupielādēs savus datus.

Paredzēta arī kopīgu publikāciju sagatavošana, balstoties uz iepriekš veikto apakšprojektu rezultātiem, kā arī datu analīzi valstu līmenī.

Kā iespējamie nākotnes projekti tika minēti sekojoši pētījumu virzieni:

1. LIFE+ NFI projekts

Balstoties uz valstīm pieejamo MSI informāciju, tiktu mēģināts panākt harmonizētu ES biotopu klasifikāciju, paredzot iespējamu ieteikumu izstrādi, kas ļautu vienkāršot valstu atskaišu/pārskatu veidošanu, kas nepieciešams ES Biotopu direktīvas ietvaros. Projekta pieteikums sagatavojams līdz 18. jūlijam, ko uzņēmās koordinēt Francijas MSI institūts.

2. Eiropas mežu dinamikas modeļa izstrāde

Iespējams, tas būs jauns apakšprojekts, kurš tiktu īstenots vēl 2011.gadā. Ar pašu modelēšanas procesu nodarbotos *Tuula Nuutinen* (Somija) un *Ola Sallnäs* (Zviedrija), kā arī eksperti. Izmantotu dažus valstu datus, veidotu *Open Source Software basis*.

3. Mērķis uzlabot ZIZM (LULUCF) ziņojumu sagatavošanas kārtību dalībvalstīs.

4. Meža koku atlases, kas ļautu operatīvi papildināt ES mežu karti, kā arī jau esošās datu bāzes. Koordināciju ir uzņēmis JRC.

Pasākuma nobeigumā tika panākta vienošanās, ka jaunie apakšprojekti tiks aizsākti, apvienojot „starta tikšanos” ar JRC ikgadējo ekspertu tikšanos rudenī.

Kā galvenais LVMI Silava ieguvums no šī pasākuma minams fakts, ka institūts ir nodrošinājis savu līdzdalību ES līmeņa sadarbības projektos, norisinās informācijas apmaiņa starp valstīm – datu piegādātājām, kā arī mūs uzskata par līdzvērtīgiem partneriem visā ES.